EMBARGO TOT MOMENT VAN UITSPREKEN
SPEECH VAN MAX VAN DEN BERG, VOORZITTER VAN DE PvdA, BIJ DE OPENING VAN DE PARTIJRAAD OP 24 MAART 1984 IN DE RAI IN AMSTERDAM.

1. Vandaag stelt de Partijraad de lijst op, met onze mensen voor het Europees Parlement, die een bijdrage moeten leveren aan de politiek in Europa, aan de Europese politiek.
2. Maar wat is dat, Europese politiek? Een politiek in krisis. Een krisis overigens niet op de eerste plaats van de instituties, nee, een krisis van regeringen. En hoe luidt de. machtsvraag in Europa? Is die elders in Europa anders dan hier in Nederland?
3. Ik kijk alleen maar even naar het zogenaamde welvarende noorden: wat richten rechtse regeringen van Kohl, Thatcher en Lubbers aan? Hij bevorderen de twee-klassen maatschappij. Als je wat hebt, werk hebt, dan hoor je erbij. En anders, steeds moeilijker en slechter zul je het krijgen.
4. Ik heb veel reakties gehad op mijn oproep tot eenheid van partij en vakbeweging op de vorige partijraad. De partij heeft drommels goed door wat er op de politieke agenda staat. Het gaat op dit moment in Europa, in Nederland, om het vertrouwen in de politiek.
Dat wordt bewust ondergraven door rechts. En rechts heeft veel maatschappelijke macht, ook buiten het parlement. Links heeft slechts de politiek. Laten we die niet uit handen geven. Laten wij ons inzetten voor het vertrouwen' in de politiek èn voor het primaat van de politiek.
De politiek zal als eerste de oplossingen voor de krisis moeten aandragen en uitvoeren.
5. Op de vorige Partijraad heb ik meer aandacht van ons socialisten gevraagd voor de marktsektor. Het dagelijks bestuur van de partij heeft deze week met de WBS een adviesgroep Socialisme en Onderneming ingesteld.
Maar dat is iets anders, zoals ik toen ook zei, dan het terugtrekken van de kollektieve sektor en een marktconform socialisme. Dat laatste zou een principiële teloorgang van het socialisme betekenen.
En ik hecht eraan, nù, op een moment waarop politieke en maatschappelijke krachten de balans opmaken tegenover het rechtse kabinet, die stelling te herhalen.
6. In 1980 210.000, nu, vier jaar later, meer dan 800.000 werklozen. Eén op de

twee schoolverlaters kan het wel vergeten. Wat een maatschappelijke omslag!
Er staat waanzinning veel op het spel op dit moment, partijgenoten. Wat na een lange strijd verworven is, dreigt hardvochtig en autoritair met een enkel handopsteken terug gedraaid te worden.
Onze achterban wordt geteisterd door onrechtvaardig beleid en is bang voor de samenleving die dreigt te komen. Voor hen op de eerste plaats is onze verdediging van een linkse politiek nodig. Een de beste verdediging is het uitbouwen van ons alternatief 'weg uit de krisis'.
Tegenover chaotische, burokratische bezuinigingen, tegenover het afnemen van de zelfstandigheid van de burgers, tegen over oneerlijk delen, zet de PvdA haar 'weg uit de krisis'.
7. De PvdA zal hard, nog harder, moeten werken aan een perspektief, aan een weg uit de krisis. En die weg ook aktief moeten uitdragen. We gaan de komende tijd op pad. Want we moeten nu in het land, tussen onze kiezers, staan. Aktie voeren tegen het 1 juli pakket. Eigen initiatieven nemen. Ons eigen alternatief.
En onze inzet daarbij moet, kan niet anders zijn: niet alleen de ekonomie, maar ook de mensen moeten overleven!
8. De PvdA wil technokratie bestrijden, wil centralisme Óók in eigen denken terugdringen. Maar we zullen de macht van staat en wet blijven gebruiken als het gaat om de fundamentele solidariteit.
Nooit zullen we accepteren dat er een financiële en maatschappelijke ontkoppeling plaatsvindt van werkenden en niet werkenden.
Wij moeten staan voor DIE fundamentele solidariteit.
Daarmee staat of valt de geloofwaardigheid van de politiek van links.
9. Uit de opstelling van ABVA/KABO tot Industriebond tegen de kabinetsplannen tot bezuinigingen per 1 juli blijkt, dat dit óók de keuze van de FNV is. De FNV kan bij haar akties rekenen op onze steun. Zo wordt de noodzaak ingevuld van het sociale kontrakt tussen progressieve politiek en maatschappelijke bewegingen, de brede vakbeweging voorop.
10. De regering wenst zo'n sociaal kontrakt niet. Ze zoekt polarisatie omdat alleen financieel herstel prioriteit heeft. Het gevolg? 800.000 werklozen, een samenleving zonder perspektief. Regeren met de rug naar de toekomst. Daarover zal de kiezer op 14 juni, al zijn het Europese verkiezingen, een uitspraak doen, of je het wilt of niet.

Want het gaat zoals altijd eenvoudigweg om de machtsvraag.

11. En laat me dan hier ook iets zeggen over andere verkiezingen. Over schijnverkiezingen, morgen in El Salvador.

De afgelopen dagen is er weer een journalist vermoord. Twee jaar geleden waren het vier Nederlanders.

Herinnert u het zich nog: de belofte van de regering van toen: minimalisering van de betrekkingen en steun aan het verzet.

Wat doet minister Van den Broek? Het omgekeerde, waarmee hij de Nederlandse regering medeplichtig maakt. Het wordt hoog tijd dat de regering zich die fraaie beloften weer herinnert.

Ik roep opnieuw op tot een Europese inzet om de VS af te houden van het opvoeren van de bewapening in El Salvador en nu eindelijk eens te kiezen voor steun aan een echte dialoog.

Dat is mijn oproep, namens de hele PvdA, en samen met alle andere Europese socialistische partijen.

12. Met onze socialistische broeders en zusters in Europa moeten we werken aan een nieuwe inzet voor dat Europa: Europa eens het strijdtoneel van twee wereld-oorlogen zou een echte vredesfaktor in de wereld moeten zijn. Als bakermat van de beschaving zou die rol opgepakt moeten worden. Om waarden te beschermen die nu verdrukt worden. Laat een nieuw Europa die verantwoordelijkheid op zich nemen.

13. Europa lijkt teveel op een oude, mopperige man. Ingehaald door een slimme Japanner en gepasseerd door een snelle Amerikaan. Waar zijn de goede tradities gebleven, de denkbeelden van de Verlichting?

Er is nog zoveel dat de moeite waard is, wat we moeten koesteren, wat we kunnen en moeten uitbouwen: Europa als vredesfaktor.

14. Geen nieuwe kernwapens in Europa, geen nieuwe kernwapens in Nederland. Dat is het signaal, dat ons land niet meer meedoet aan weer een nieuwe stap in de kern- wapenwedloop.

Dat is onze inzet, ook voor de Europese verkiezingen.

15. Rond de jaarwisseling leek het erop dat de toppen van CDA en VVD vermoedden dat het kernwapenpunt wel weg zou zakken, zodat het in het voorjaar wel gefikst zou kunnen worden.

Wat een tegenvaller: eerst de enquête van de RVD (63%), die niet verborgen

gehouden kon worden, vervolgens de uitspraken van de Gereformeerde Synode en de Nederlands* Hervormde Kerk. En dan deze week de oproep van 300 CDA-ers

16. Het kan niet zo zijn, dat kabinet en het "weldenkend" deel van het CDA ons nu trachten onder te sneeuwen met moeizame formules over 16 is beter dan 48, misschien niet, misschien wel. Wij laten ons niet in de luren leggen door de valse hoempapa over een kleiner aantal en over wat voorwaarden.

Zo werkt dat niet: één kruisraket is een aanvalswapen, een agressief massa vernietigingswapen, dat dood en verderf zaait en 16 of 48 doen dat evenzeer. Dood is dood.

Als je buurman je ruiten wil inschieten, maak je je er dan druk over of hij vier of vijf pistolen heeft? Welnee. Geen pistolen, daar gaat het dan om.

Ketelmuziek is het praten over andere aantallen dan nul. Handig bedacht, de VVD die dan toch een positief besluit heeft dat vervolgens door het CDA als voorwaardelijk wordt verkocht. CDA en VVD lijkt het steeds minder om buitenlandse veiligheid te gaan en steeds meer om de binnenlandse veiligheid van hun kabinet.

Dat noem ik partijpolitieke koehandel van VVD en CDA met kernwapens.

17. Ik hecht eraan hier nog eens te herhalen: de PvdA zal niet schromen om, wanneer er geen ondubbelzinnig nee komt, alsnog bij de verkiezingen in 1986 of zoveel eerder als mogelijk de kiezers in staat te stellen zelf dat ondubbelzinnig nee te kunnen uitspreken.

18. En als anderen zeggen dat wij hoog spel spelen, is mijn antwoord: beste VVD en CDA, tegen grote delen van je eigen achterban en tegen 63% van de bevolking ingaan, dat is een veel hoger spel dan de PvdA, die staat voor wat ze aan de kiezers heeft beloofd.

19. De PvdA staat waar ze voor staat. Daarom ook onze absolute steun aan de werkonderbreking van de FNV op 10 mei en de aktieweek. Daarom ook zal de lijsttrekker, die de partijraad vandaag kiest, onvoorwaardelijk staan voor een néé tegen nieuwe kernwapens. Dat alles op weg naar het kernwapen- vrij maken van Europa, zoals ons verkiezingsprogram zegt. Laat daar geen twijfel over bestaan. Ik dank u.